

1. Καταρχάς κυρία Γαλανού ποιο ήταν το έναυσμα, η έμπνευση, που σας οδήγησε σε μια ιστορία που εκτυλίσσεται από τον Πειραιά του '40, στην Θεσσαλονίκη του '50 και στην νυχτερινή Αθήνα του '60;

Το βιβλίο ξεκινά από το τέλος της Κατοχής, με τον βομβαρδισμό του Πειραιά από τους συμμάχους – ιστορικά πρωτοφανές – και διανύει τις δεκαετίες του 50 και του 60. Ήταν μια πρόκληση για μένα να περιγράψω την μεταπολεμική και μετεμφυλιακή Ελλάδα, την σταδιακή αστικοποίηση των πόλεων, την μετανάστευση, τις συνήθειες που διαμόρφωνε η αστυφιλία, όπως και τις υποβαθμισμένες περιοχές κυρίως του Πειραιά, όπου μόνο μέσα από τις Ελληνικές ταινίες γνωρίζουμε. Ήταν πρόκληση να ασχοληθώ με τις δεκαετίες του 50 και του 60 γιατί γιαυτές υπάρχουν ελάχιστες γραπτές αναφορές. Ένιωθα να με ιντριγκάρει εκείνη η εποχή και γιαυτό την ιστορία μου την τοποθέτησα τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

2. Η τραγική ιστορία και το ταξίδι μέσα στο "Σμαράγδι στη Βροχή" πόσο σας επηρέασε καθ' όλη τη διάρκεια συγγραφής του βιβλίου; Γενικότερα επηρεάζεστε από τις ιστορίες που γράφετε (όταν βρίσκεστε στη διαδικασία της συγγραφής);

Βεβαίως και επηρεάζομαι, καμιά φορά πάρα πολύ, σε σημείο να χάνω και την επαφή με το σήμερα. Έχω πει σε πολλές συνεντεύξεις μου ότι συμπάσχω με τις ιστορίες των ηρώων μου, που ποτέ δεν τους θεωρώ ψεύτικους ή χάρτινους, αλλά κομμάτια μιας άλλης ζωής που πλάθει η φαντασία μου. Όταν γράφω, καμιά φορά ξεπερνώ ακόμα και τα αυτονόητα, ξεχνώ να φάω για παράδειγμα ή να σηκωθώ από την καρέκλα. Στο προηγούμενο βιβλίο μου "Τότε που τραγουδούσαν οι Θεοί", στη τελική διαμόρφωση έγραφα 15 ώρες την ημέρα. Ναι για μένα δεν είναι κάτι απλό να γράψω μια ιστορία, με τρώει πολύ μέσα μου, με αρρωσταίνει. Για το "Σμαράγδι μου" χρειάστηκα περίπου 2,5 χρόνια για να γράψω τη λέξη τέλος. Έζησα μαζί του και μοιράστηκα με την ηρωίδα μου τόσα πολλά που κάποια στιγμή την έβλεπα ακόμα και στον ύπνο μου !

3. Χρειάστηκε έρευνα όσον αφορά τις εποχές με τις οποίες καταπιάνεται το βιβλίο; Αν ναι, πως ήταν η διαδρομή της έρευνας;

Για το "Σμαράγδι στη Βροχή" προηγήθηκε αρκετή δουλειά. Κατ' αρχήν διάβασα πολλά βιβλία που ηθογραφούσαν τις δεκαετίες που περιγράφω, (Πετρόπουλος, Χρηστάκης). Στη συνέχεια έκανα μια τρίμηνη έρευνα στην βιβλιοθήκη Αθηνών σχετικά με τις συνήθειες των ανθρώπων τόσο των μεγαλοαστών, όσο και των προσφύγων του Πειραιά. Έμαθα πράγματα που δεν τα ήξερα, για παράδειγμα οι αστοί Αθηναίοι του '60 θεωρούσαν υποτιμητικό να μαγειρεύουν με λάδι, χρησιμοποιούσαν μόνο βούτυρο. Το πιάνο και τα γαλλικά αποτελούσαν φετίχ για τους μικροαστούς που ήθελαν να μιμηθούν τα μεγάλα σαλόνια. Μπήκα για τα καλά μέσα στην ιστορία των ρεμπέτηδων του Πειραιά, της μετανάστευσης, και

ανακάλυψα πολλά πράγματα. Στη πορεία της έρευνας αναζήτησα και βρήκα ανθρώπους που έζησαν τον βομβαρδισμό του Πειραιά και θυμούνται την Τρούμπα και τα ρεμπετομάγαζα εκείνης της περιόδου. Όλοι τους είχαν να μου πουν πολλές ιστορίες. Όλη αυτή η έρευνα μου πήρε αρκετό χρόνο, αλλά σας εξομολογούμαι ότι ενώ είχα όλα τα στοιχεία για να γράψω, χρειάστηκα επιπλέον χρόνο και μόνο όταν μπήκα για τα καλά στο κλίμα της εποχής, τότε άρχισα να ξεδιπλώνω στο χαρτί την ιστορία μου.

4. Είστε μια συγγραφέας με αρκετές βραβεύσεις στο ενεργητικό σας. *(Δεύτερο βραβείο πρωτοεμφανιζόμενου θεατρικού συγγραφέα για το θεατρικό έργο "Το Τέλος Μιας Κωμωδίας", πρώτο βραβείο για το διήγημά "Με Αντίπαλο Τη Ζωή" και δεύτερο βραβείο για το ποίημα "Άδειος Κόσμος")* Πως λειτουργούν οι βραβεύσεις για εσάς; Σας ενδυναμώνουν; Σας προκαλούν περισσότερη αίσθηση ευθύνης απέναντι στο αναγνωστικό σας κοινό; Σας αγχώνουν; Τις νιώθετε ως ανταμοιβή;

Ξεχάσατε να αναφέρετε ένα βραβείο που προσωπικά το θεωρώ το πιο σημαντικό γιατί αποτέλεσε εφιαλτήριο για την περαιτέρω εξέλιξη μου. Σε ηλικία 17 ετών πήρα Πανελλήνιο βραβείο, σε μια εργασία που έκανα, συνολικά πάνω στο έργο του Νίκου Καζαντζάκη. Αυτό ήταν μια επιβράβευση που για μένα αποτέλεσε χρέος. Δεν μπορούσα να μην συνεχίσω να γράφω.

Όσον αφορά την ερώτηση σας, θα σας απαντήσω με το χέρι στην καρδιά. Δεν αποδίδω μεγάλη σημασία σε κανένα βραβείο. Τα δικά μου βραβεία τα πήρα πολύ πριν γίνω γνωστή στο ευρύτερο αναγνωστικό κοινό κι έτσι έχουν πολύ μεγαλύτερη αξία για μένα.

5. Έχετε γράψει και παιδικά παραμύθια, πόσο και πως είναι διαφορετική η συγγραφή παραμυθιών σε σχέση με τα βιβλία για ενήλικες;

Έχω γράψει τρία παραμύθια παλιότερα, όπως θα είδατε από το βιογραφικό μου και φέτος οι εκδόσεις Διόπτρα, μου έκαναν την τιμή να συμπεριλάβουν στις εκδόσεις τους, τρεις τις από ιστορίες μου που αναφέρονται σ' ένα σκυλάκι, τον Λόκο.

Είναι τελείως διαφορετικό να γράψεις ένα παιδικό βιβλίο, από το να γράψεις λογοτεχνία. Σαφώς και πάλι χρειάζομαι κάποιο χρόνο για να μπω στο κλίμα και να μπορέσω να αφουγκραστώ ένα παιδάκι! Τι θα ήθελε να δει, τι θα ήθελε να διαβάσει; Είναι πολύ σημαντικό, αυτό το ερώτημα που κάνω στον εαυτό μου.

Το παιδικό βιβλίο δεν είναι απλή υπόθεση, ούτε είναι εύκολο να γράψεις ακόμα κι ένα απλό παραμύθι, αφού πρέπει με λίγες λέξεις και μάλιστα απλές να περάσεις κάποια μηνύματα σε μικρά παιδάκια. Θέλει μεγάλη προσοχή, ακριβώς επειδή ζούμε στην εποχή της εικόνας και οι συγγραφείς παιδικών βιβλίων οφείλουν να καταβάλουν μεγάλη ψυχική ενέργεια και φοβερό δόσιμο για να προσελκύσουν ένα παιδί.

6. Έχετε σπουδάσει οικονομικά. Στη συνέχεια ασχοληθήκατε με την διαφήμιση και το σχέδιο. Τελικώς βρεθήκατε στα μονοπάτια της συγγραφής. Θα λέγατε πως ήταν πεπρωμένο για εσάς να γίνεται συγγραφέας;

Ακούστε, άλλο ο βιοπορισμός, σαφώς πρέπει να έχεις ένα επάγγελμα για να ζεις, κι άλλο να γράφεις βιβλία. Τουλάχιστον για μένα αυτά τα δυο ποτέ δεν μπήκαν στο ίδιο ζύγι. Πάντα έγραφα, γράφω από οκτώ χρονών. Δεν αποφάσισα ξαφνικά να γίνω συγγραφέας, ούτε έρχεται απότομα η επιφώτιση. Όμως έπρεπε να εργαστώ για να ζήσω και προσωπικά ποτέ δεν είδα σαν επάγγελμα το να γράφεις βιβλία. Ήμουν πολύ επιτυχημένη στην δουλειά μου, αλλά όταν αποφάσισα να εκδώσω το πρώτο μου βιβλίο παραιτήθηκα ένα χρόνο πριν και ασχολήθηκα αποκλειστικά πλέον με τα βιβλία μου. Είμαι της άποψης πως δυο καρπούζια στην ίδια μασχάλη ποτέ δεν μπόρεσαν να χωρέσουν.

6. Ποια ήταν η αφορμή να ασχοληθείτε με την συγγραφή;

Εκείνη που με ώθησε πραγματικά να ασχοληθώ με το γράψιμο ήταν η φιλόλογος μου στην Β' και Γ' Λυκείου. Μετά την Πανελλήνια βράβευση μου για το έργο του Νίκου Καζαντζάκη, δεν με άφηνε λεπτό σε ησυχία. *“Γράφε, μου έλεγε συνεχώς, γράφε...”* και εγώ έγραφα από τότε. Εν τέλει όμως η συγγραφή για μένα δεν είναι αποτέλεσμα σύμπτωσης. Το ερέθισμα υπήρχε ανέκαθεν μέσα μου, εμφανίστηκε δειλά στην αρχή και πιο ορμητικά λίγο αργότερα. Πιστεύω ότι για να φθάσει κάποιος συγγραφέας σ' ένα τέτοιο σημείο ώστε να μπορεί να αγγίξει ένα ευρύ φάσμα ανθρώπων, πρωτίστως πρέπει να ωριμάσει και να δοκιμαστεί από τη ζωή. Τα βιώματα κάθε συγγραφέα παίζουν σημαντικό και ουσιαστικό ρόλο στην μετέπειτα πορεία του.

7. Ο έρωτας υπάρχει πάντα στα βιβλία σας. Γιατί;

Μυθιστόρημα χωρίς έρωτα θα ήταν σαν καλοκαίρι δίχως ήλιο. Η βάση του μυθιστορήματος είναι ο έρωτας. Αυτός είναι ο καμβάς και πάνω εκεί ο δημιουργός – συγγραφέας κεντά την ιστορία. Κατά τη γνώμη μου το μυθιστόρημα είναι η πιο δύσκολη μορφή γραπτού λόγου. Περιέχει όλα τα είδη, ιστορικά, ηθογραφικά και γεωγραφικά στοιχεία, πολιτιστικές και γλωσσολογικές διαδρομές, διαλόγους, περιγραφές, συναισθηματικές αναλύσεις και πολλά άλλα χαρακτηριστικά που μπορώ να γράφω μέχρι αύριο. Όμως όλα αυτά τα μαθαίνουμε μέσα από τις σχέσεις των ηρώων, δεν αποτελούν το κεντρικό θέμα.

Αν ξεκινήσουμε από τους κλασσικούς συγγραφείς αλλά και στην μετεξέλιξη του μυθιστορήματος μέχρι σήμερα, ο έρωτας αποτελεί το μέγιστο και καίριο ζήτημα. Ας θυμηθούμε την Άννα Καρένινα, τους Άθλιους, το Πόλεμος και Ειρήνη, όλα αυτά τα απίστευτα μυθιστορήματα – κλασσικά πια – που έχουν σαν κορμό μια ερωτική ιστορία, ενώ παράλληλα μας περιγράφουν χίλια δυο διαφορετικά πράγματα και καταστάσεις.

Πέρα όμως από τη δομή του μυθιστορήματος που σας ανέφερα πιο πάνω, προσωπικά δεν θα μπορούσα να γράψω χωρίς να υπάρχει στην ιστορία μου το ερωτικό στοιχείο. Θεωρώ τον έρωτα ως την απόλυτη κινητήριο δύναμη. Σε άλλη περίπτωση θα έγραφα πραγματείες, πράγμα που σαφώς θα ήταν ευκολότερο για μένα.

9. Έχω διαβάσει σε μια παλαιότερη συνέντευξη σας να δηλώνετε κατά οποιουδήποτε είδους ρατσισμού. Σήμερα που υπάρχει μια έξαρση ρατσισμού, πιστεύετε πως οι τέχνες μπορούν να βοηθήσουν κατά του ρατσισμού; Αν ναι, πώς;

Το φαινόμενο του ρατσισμού είναι τόσο παλιό όσο και ο κόσμος. Σήμερα απλά παίζονται και χρήματα μαζί, πολλά χρήματα και ίσως γιαυτό ασχολούνται τόσο πολλοί. Δηλώνω απόλυτα μαχητής εναντίον κάθε μορφής ρατσισμού, ιδιαίτερα του κοινωνικού ρατσισμού που τον ζούμε σχεδόν καθημερινά. Επίσης θεωρώ πως ιδιαίτερα οι Έλληνες με τόση μεγάλη μετανάστευση και τόσους πολλούς παλιούς μα και σύγχρονους μετανάστες είναι οι τελευταίοι που μπορούν να εκδηλώνουν ρατσιστικές τάσεις. Ο πατέρας μου πήγε μετανάστης στην Γερμανία και υπέφερε πάρα πολύ, ο γιός μου έκανε μεταπτυχιακό στη Σουηδία και επίσης δέχτηκε ρατσιστικές επιθέσεις. Καθένας μας έχει να πει μια ιστορία, ακόμα κι αν μένει μέσα στο σπίτι του σίγουρα θα έχει δεχτεί κάποια στιγμή ρατσιστική προσβολή. Είτε γιατί είναι πιο κοντός, πιο φτωχός, πιο χαρούμενος... ναι ακόμα κι η χαρά κοστολογείται. Το θέμα είναι ν' αντιδράσουμε γιατί κάποια στιγμή θα βρεθούμε θέλοντας και μη στην άλλη όψη του νομίσματος και τότε ίσως είναι πλέον αργά.

10. Το τελευταίο σας βιβλίο "Σμαράγδι στη Βροχή" κυκλοφορεί από τις εκδόσεις ΔΙΟΠΤΡΑ, ένα μεγάλο εκδοτικό οίκο, ιδιαίτερα αγαπητό και στην Κύπρο, αφού πέρα από μεγάλος ποιοτικός εκδοτικός οίκος, τυχαίνει και ο ιδιοκτήτης να είναι Κύπριος. Θα έχουμε την χαρά να σας έχουμε στο νησί μας για παρουσίαση του βιβλίου σας;

Θέλω να ευχαριστήσω πολύ τις εκδόσεις Διόπτρα, τον εκδότη μου Κωνσταντίνο Παπαδόπουλο, την Αλεξάνδρα Αυγερινού – Παπαδοπούλου και όλο το team του εκδοτικού μου οίκου, για την αγάπη και την εμπιστοσύνη που μου έδειξαν και μου δείχνουν από την αρχή.

Την Κύπρο την αγαπώ πολύ, έχω έρθει τρεις φορές στο νησί και μάλιστα την τελευταία έμεινα εκεί 1,5 μήνα. Όπως ίσως ξέρετε κατάγομαι από την Κρήτη και πιστεύω πως οι ιδιοσυγκρασίες των νησιών μας μοιάζουν πάρα πολύ, ακόμα και γλωσσικά.

Όσον αφορά την επίσκεψη μου σαν συγγραφέας στο νησί της Κύπρου, θα το ήθελα πάρα πολύ και ελπίζω ότι μελλοντικά θα γίνει. Τουλάχιστον το εύχομαι.

11. Τέλος, τι σημαίνει για εσάς "συγγραφέας" ;

Πραγματικά είναι η πιο δύσκολη ερώτηση. Πόνος σημαίνει για μένα. Αυτό είναι το πρώτο πράγμα που μου ήρθε στο νου. Τίποτα δεν είναι εύκολο όταν γράφεις,

προσωπικά στεναχωριέμαι, κλαίω, είμαι ανήσυχη, δεν μπορώ να κοιμηθώ, κυριολεκτικά γίνομαι άλλος άνθρωπος. Κάνω αρκετό καιρό να συνέλθω μετά. Όμως όλο αυτό έχω την ανείπωτη χαρά να μετουσιώνεται στη συνέχεια σε μια δημιουργική λύτρωση. Αυτή είναι και η μεγαλύτερη μου ανταμοιβή.

Σας ευχαριστώ πολύ κυρία Γιώτα Δημητρίου για τις ερωτήσεις σας, με τις οποίες καταφέρατε να με "αποκαλύψετε" ακόμα περισσότερο.

Σας εύχομαι ευτυχία, προσωπική και επαγγελματική επιτυχία κι ελπίζω να βρεθούμε κάποια στιγμή από κοντά για να γνωριστούμε.

Με ιδιαίτερη εκτίμηση

Άννα Γαλανού